

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Средновековна европска уметност 1			
Код	ИУ2/307-3/23			
Студиска програма	Историја на уметност			
Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Институт за Историја на уметност и археологија			
Степен (прв, втор, трет циклус)	1			
Академска година /семестар	Втора година / трет семестар		Број на ЕКТС-кредити	8
Наставник	проф. Филипова Снежана			
Предуслови за запишување на предметот	нема			
<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на ранохристијанската и протороманичка средновековна уметност со кои можат самостојно да разликуваат, препознаваат и валоризираат уметнички дела и дела на применетата уметност изработени во овој период, што може да ги применат во следење на наставни предмети кои го третираат понатамошниот развој на европската уметност, како и при изработка на дипломски работи, пишување рецензии на објавени книги, статии и при едукација.</p>				
<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Почеток на средновековна уметност, појавата, ширењето како и легализацијата на христијанството кое станува државна религија како основна причина за промена на содржина и иконографија на уметничките дела, понатамошна примена на дел од антички традиции во архитектурата (храмови на анти и триумфални арки и т.н.), илуминациите (митолошки теми, цреч), скулптура (саркофази, корниси, капители и сл.) и техники. Источни стилски влијанија, нови иконографски решенија. Катакомбите и нивната уметност, првите христијански куќи адаптирани за култот, појавата на ранохристијанската базилика. Географски и хронолошки преглед по стилови -ранохристијанска уметност во с. Африка, Мала Азија, Сирија и Палестина, Месопотамија, на Балканот, во делови на Европа во кои функционира западната римска држава, христијанизирање на варварите, формирање на нивните држави и расцут на уметноста, протороманичка уметност на Балканот (Хрватска, Србија, Црна Гора и Словенија) и во Европа (лангобардска, визиготска, меровиншка, каролиншка, отонска уметност, уметноста на Британија, на централна Европа населена од Словените). Доминантност на црковната архитектура, појава на монастицизмот во Европа со Св Бенедикт и создавање на монашките редови. Анонимност на раната уметност. Скрипториуми и уметнички центри, уметнички влијанија од Византија и Истокот. Најважни дела на применета уметност. Најстари зачувани архитектонски планови. Појавата на мозарабската уметност во Шпанија. Амбициозната културна политика на Карло Велики, привлекување на учени и влијателни теолози и уметници од цела Европа, т.н. каролоншка ренесанса. Одрозот на локалниот вараварски вкус кон полихромијата и анимализмот во украсувањето на ракописите, но и фасадите на градбите. Уметничката дејност на манастирите и културни центри во Ахен, Тур, Регензбург, Ехтернах, Ремс, Ирска, Ст. Гален во Швајцарија и т.н.</p>				
Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење со консултирање скрипта, литература, интернет дата бази на слики, двд записи, стручни тв емисии				
Вкупен расположив фонд на време	240			
Распределба на расположивото време	3+1			
	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови	

Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски, семинари, тимска работа	15 часови		
Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45 часови		
	16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
	16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
Начин на оценување					
17.1.	Тестови	70 %			
17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 %			
17.3.	Активност и учество	15 %			
Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
	61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
	од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
Услов за потпис и за полагање завршен испит	Ислушана настава, изготвена проектна задача				
Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација				
Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Fridrih Gerke	<i>Kasna antika i rano hriscanstvo,</i>	Отокар Кершовани	Novi Sad 1973
	2.	Xavier Berral i Altet,	<i>The Early Middle Ages</i>	Tashen, Koln	1997
3.	Филипова Снежана	<i>Ранохристијанските културни центри и творечките процеси во уметноста на Македонија</i>	Академски Печат	2020	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ingo Walther, Norbert Wolf,	<i>Masterpieces of Illumination</i>	Tashen, Koln	2005

	2.	Magnus Bachs, Regine Döling	<i>Nastajanje Evrope (2 del)</i>	Отокар Кершовани	1987
	3.	Ričard Krauthajmer, Slobodan Curčić	<i>Ranohričanska i vizantijska arhitektura (1 del)</i>	Građevinska Knjiga, a.d. Beograd	2008